

Vyjádření školitele

Petr Hasan: *Vztah římskokatolické církve ke kinematografii v českých zemích mezi lety 1918 a 1948*. Disertační práce, Katedra filmových studií FF UK 2020.

Petr Hasan je svou původní profesí historik a svá studia historické vědy na Filozofické fakultě UK ukončil magisterskou prací z oboru církevních dějin, konkrétně na téma *Antimonachismus v české osvícenské společnosti* (školitelka Doc. Mgr. Daniela Tinková, Ph.D.). Po studiích nastoupil do Národního filmového archivu na post archiváře a zcela zásadním způsobem se podílel a podílní na zpřístupňování institucionálních fondů kinematografického oboru, v současné době vede tým zpracovávající rozlehlý fond Ústředního ředitelství ČSF. Od svého tématu z času studií se tedy přesunul na zcela novou a zdánlivě odlehlou půdu, ale jak dokazuje předložená disertační práce, je toto zdání klamné. Petr Hasan našel průnik obou oblastí a jako první zmapoval dosud nedotčené téma postoje katolické církve ke kinematografii v českém prostředí. Z hlediska dějin kinematografických se tak před filmovými historiky otevřel konceptuálně pojatý obraz jedné zřetelně vymezené společenské skupiny a jejich pohledů na filmové médium i podnikatelské aktivity na tomto historicky novém poli. Je to obraz o to zajímavější, že v případě katolické církve jde o prostředí silně konzervativní, které se nástupu modernity v nejrozmanitějších jejích projevech houževnatě bránilo. Byly to často právě katolické kruhy, které v řadě evropských zemí iniciovaly hnutí za reformu kina v roce 1910, tedy po nástupu stálých kin a jejich masivního vpádu do kulturní každodennosti města. Zároveň se tu netřeba omezovat na výlučně katolické (římskokatolické) prostředí, na dlouhý čas velmi vlivnou publikaci *Kirche und Kinematograph* vydal v Berlíně právě v roce 1910 evangelický pastor Conrad Walther. Církevní instituce, které byly po staletí uvyklé kontrolovat a regulovat veřejnou dostupnost informací, se náhle ocitly v situaci, kdy taková kontrola byla méně možná, a to ještě netušily, že jde jen o malou předeheru k informační revoluci, kterou s sebou přinese digitální věk. Velké téma nepochybně i pro historiky církevní.

Projekt Petra Hasana šel ke svému cíli přesně tak, jak by to mělo být vždycky. Téma bylo od samého začátku stanoveno zcela jasně, jisté zvažování počátku a konce studované etapy sice probíhalo, ale volbu roku 1948 (namísto možného roku 1945) si prosadily pramenné zdroje samy, když odhalily zřetelnou kontinuitu dění ukončenou teprve nástupem komunistů, a rok 1918 byl záležitostí zásadního koncepčního rozhodnutí nevstupovat zpětně do rakouského období, kdy byly české země součástí větších institucionálních celků, a věnovat se cele českým zemím v jejich československé předkomunistické etapě. Práci odstartoval podrobný plošný průzkum relevantních periodik i archivních fondů. Na základě této heuristické báze autor vymezil základní tematická pole, která poté postupně představoval v materiálově důkladných studiích výběrově uveřejněných v akademických publikacích. Při finalizaci textu přihlížel k tomu, že rodící se monografie míří k širokému čtenářstvu, nezasevěnému do církevních dějin, a objasnil základní vývojové trendy v moderních dějinách římskokatolické církve i myšlenkové proudy v katolickém prostředí ve 20. století. Dodávám, že Národní filmový archiv již zařadil disertační práci Petra Hasana do svého edičního plánu.

V Chýnově 16. srpna 2020

Prof. PhDr. Ivan Klimeš